

lige Væbskaffen medfører, at det er meget let at tilveiebringe en saadan Communication. Vi maae vel erindre, at saagodtsom enhver Havn paa Østkysten ligger ved et Aløb, der kommer inde vestefra, og i Reglen trækker det sig et Par Mil eller længere ind i Landet mod Vesten, men at tilveiebringe en god og let Forbindelse under saadanne Forhold, det kan ikke være vanskeligt. Der vil altsaa lettelig kunne tilveiebringes en Forbindelse med Hovedjernbanen, som gaaer igjennem Landet; men dertil kommer endelig, at Anlægget, troer jeg, vil blive ikke lidet, men endog meget mindre kostbart i Midten end paa Østkysten. Altsaa, Anlæggets Kostbarhed er meget mindre, naar man anlægger en Længdebane mere ind i Midten af Landet, end naar man anlægger en Længdebane, der skal søge Østkystens forskjellige Kjøbstæder. Jeg skal ikke her videre fremhæve, at det er mig bekendt, at der, navnlig af den engelske Entrepreneur, med hvem Underhandlingerne have været førte, er i den senere Tid anstillet et foreløbigt Nivellement eller Undersøgelse, saaledes som det kan skee i en saa kort Tid og med ikke store Kræfter, af Terrainet langs med Høvedryggen af Sylland. Jeg skal ikke lægge videre Vægt derpaa, da jeg ikke kjender den nærmere Detail saaledes, at jeg herom kan udtale mig; men jeg troer dog, at det er ikke ubetydligt, og jeg troer, at man ogsaa derved vil være kommen til den Erkjendelse, at det ikke vil være blot med Hensyn til Expropriationen, men ogsaa med Hensyn til Jordarbejdet, at en saadan Bane i Midten af Landet vil være langt billigere. Om der ogsaa vil behøves et noget større Mileantal, naar Længdebanen lægges i Midten af Landet og Sidebaner baade til Vest og Øst, end ved en Længdebane, der gaaer fra Slesvig i lige eller sraa Retning hen til Østkysten, saa troer jeg dog det forsinævnte større Mileantal ikke vil blive saa kostbart som en Bane, der skal mere slynge sig paa Østkysten til de forskjellige Kjøbstæder. Jeg skal ikke videre udtale mig i saa Henseende herom, da dertil hører flere tekniske Indsigter, end jeg er i Besiddelse af, og et nøiere Kjendskab til og Undersøgelse af Terrainet end den, man kan have ved kun at have dannet sig et Overblik.

Men jeg skal kun tilføie, at, forsaavidt den Erklæring, som Regjeringen har støttet sig paa, og har erhvervet fra en Techniker, siger, at Forskjellen ikke skulde være saa stor med Hensyn til Anlægsbekostningen imellem en Bane mere paa Midten af Landet og en Bane paa Østkysten, da tør jeg vel ikke modstige, hvad der i saa Henseende er fremstillet om det egentlige Techniske i denne Erklæring, som er udgaaet fra en Mand, for hvis tekniske Dygtighed jeg har al Agtelse; men jeg troer, at Erklæringen viser selv, at det er kun Udtalelser, som han har afgivet efter et ikke nøiere Kjendskab til de locale Forhold, idet han, saavidt jeg erindrer, ogsaa udtrykkeligt har forbeholdt sig at udtale sig nærmere derom. Jeg skal hermed anbefale det Ændringsforslag, som er stillet af Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgtreds (Tscherning), og det Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille til den sidste Deel af dette Forslag, og som, saavidt jeg skjønner, ogsaa stemmer ganske overeens med den Hovedtanke, som ligger i Ændringsforslaget, og er altsaa kun en nærmere Udtalelse af denne Hovedtanke.

B. Schøler: Jeg skal først tillade mig at bemærke, at i det Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille, er kommen en Trykfeil, idet nemlig Bindestregen efter Marhuus er en Trykfeil; jeg har nemlig meent, at det skulde være Marhuus By.; dette Punkt skulde efter min Mening fastholdes; derimod har jeg ikke meent, at man burde bestemt angive Viborg. Det Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille, er, som det allerede er bleven oplyst, tidligere anbefalet af den sidst fratraadte Indenrigsminister; det har altsaa en praktisk dygtig Mands Autoritet for sig. Jeg indseer tilfulde, hvor misligt det er at ville binde Hænderne paa Ministeriet ved dette overordentlig storartede Anlæg, og det er kun af Hensyn til de to foran stillede Ændringsforslag, at jeg har tilladt mig at optage dette, der, som sagt, har den sidst fratraadte Indenrigsministers Autoritet for sig, og tillige har vundet Bisald af den engelske Entrepreneurs Commissionair. Det er for at bidrage lidet til at modvirke den Gensidighed, som i mine Tanker er udtalt i de to stillede Æn-